

Rembingar í Føroyum

Í Føroyum eru rembingar á mongum økjum og fullveldismálið er nógv frammí.

- Eg meti, at Hogni Hoydal er ein tann sakligasti politikarin, ið hevur verið í Føroyum. At sambandsmenn og javnaðarmenn ósa seg, tað skilji eg ikki, tí hann sigur ikki nakað, ið er so ræðuligt. Sjálvur havi eg altíð verið fyrri, at vit skulu klára okkum sjálvi, tí danir halda hánt um okkum. Tað veit eg. Eg var niðri í fimm á ár og eg gjørdist firtin, tá teir søgdu við meg: Ná, færinger, en af dem við betaler for". Men eg hevði onga orsök at gerast firtin, tí tað passar. Og tað passar ongantíð betri enn í dag. Vit fáa yvir eina milliard bara fyrri at vera til. Hetta kann ikki vera rætt og fólk missir trúgv uppá tað at vera til og tey gerast býtt, og hetta er ein veraldarskamm, heldur Jens Pauli.

- Vit skulu sjálv gjalda okkara land, loysing ella ikki. Vit skulu ikki hava danska hjálp. Vit eru 45.000 fólk í hesum veldiga partinum av verðni. Um vit ikki kunnu klára tað, hvør kann so, sigur Jens Paul og visir á moralin í hesum.

- Vit verða demoraliseraði, men tað skrivaðu Jørgen Frantz Jacobsen og Willam Heinesen longu í 30'um og í fímtíðrunum skrivaði Socaldemokraten, at føroyingar elska ikki Danmark, ikki okkara tónleik og mentan, men okkara pengapung, sigur Jens Pauli og tekur saman um, at føroyingar eru hóast alt kanska ikki klárir til loysing.

- Tá er at standa saman um loysingina, tí tá nyttar einki at angra, tí so er stórt tap í hendi, veraldarskamm, heldur Jens Pauli, ið eisini metir, at eftir loysing er neyðugt við nýggjum politiskum flokkum.

- Sjálvstýrisfólk eru betri við Danmark, enn sambandsfólk, við danska mentan, tí sambandsfólk eru líkaglað og vilja bert hava pengarnar, tí annars fara vit

í hundarnar siga tey, metir Jens Pauli, sum heldur, at hetta er lygn, tí høvdu vit klárað okkum sjálvi so hevði alt blómað.

- Um kanska hevði verið ringt í byrjanini, so gerst ikki við. Føroyingar hava verið ígjøgnum ringar tíðir so oftani. Eg veit ikki um føroyingar eru ov kventrasligir nú, men forkelaðir er hóskandi orð, heldur Jens Pauli.

Rekamaðurin

Jens Pauli Heinesen hevur verið virkin høvundur og verið víða í skaldskaparsløgnum. Sjálvransakandi og ævisøgukendar søgur, skemtilgar søgur og yrkingar og onkur barnabók.

- Øll kunnu lesa tað, eg havi skrivað. Eg havi skrivað so nógv og innan so nógv sløg, at eg havi skrivað lættlesiligar bókur og nakrar tyngri. Men eg haldi eg havi ein einfaldan stíl og soleiðis dæmar mær tað eisini best sjálvur, sigur Jens Pauli, ið eisini sjálvur metir seg spennandi víða og ikki heilt skilir, at hann ber orð fyrri at vera tungur at lesa.

- Ein eigur ikki at vera hin sami alla tíðina, men royna ymisk sløg, sigur Jens Pauli, ið kann flenna sjálvur, nú tá søgan Rekamaðurin verður lísín í Útvarpinum.

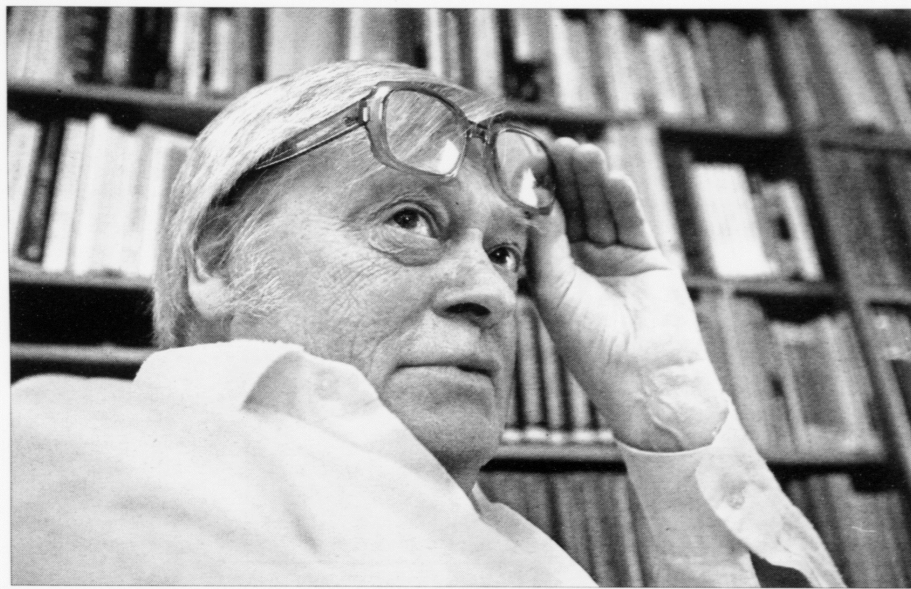
- Eg havi verið rekamaður sjálvur. Vit leitaðu øll eftir reka undir krígunum, tí so litið var at brenna og menn vóru villir, tí skuldi ein hjallur byggjast, so mátti leitast eftir reka, sigur Jens Pauli.

Men hvør er høvundurin, ið verður heiðraður við heiðursgávu mánaðagin. Hvønn skrivar tú til?

- Hasum kann eg svara heilt stutt. Eg skrivi til tann, ið tímir at lesa meg. Eg kann ikki siga við nakran, at tú skalt lesa meg, tað nyttar ikki, smilist Jens Pauli.

- Sjálvandi vónar ein, at tað ein skrivar verður lisið meðan ein er á lívi. Tá eg eri deyður kann tað gera tað sama fyrri meg.

Hvar liggur so drívmegin aftanfyrri hetta at skriva. Er

tað fyrri at reisa ein varða?

- Spyr tann 8 ára gamla dreingin, ið byrjaði at skriva, sigur Jens Pauli, og minnir á smádreingin í Sandavági, ið vildi verða líka góður sum Hans Andreas Djurhuus og Heðin Brú.

- Eg haldi tað hevur ligið aftanfyrri. Kanska at gerast betri enn tá. Ein eigur altíð at gera sitt ítasta og hava mál. Meira kann ein ikki gera, sigur Jens Pauli, ið ikki vil út við, hvat er í stoypskáluni.

- Eg havi ongantíð prátað við nakran um tað eg skrivi. Ikki eingang konan fær nakað at vita, fyrr enn bókin er komin út, sigur Jens Pauli, sum tó viðgongur, at her sigur hann ikki heilt satt, tí fyrstu skaldsöguna las Karsten Hoydal ígjøgnum og Jens Pauli tók við hansara ráðum og tað angrar hann ikki.

- Síðani er eingin sloppin at siggja og tí eri eg eisini varin og royni at skriva so væl, sum gjørligt. Um tað so er gott, tað veit ein sjálvandi ikki, sigur Jens Pauli lítillatin, tí hann er týddur til svenskt, norskt og ís-

lendskt og við góðum ummælum.

Tað er bókin um rekamannin, ið er týdd, men um orsökina til, at danir ikki vilja hava hana sigur Jens Pauli, at ein ikki kann krevja av teimum, at tey skilja ein rekamann.

Skuld

- Sum høvundur havi eg ongantíð vundið nakað av peningi. Bert tjent mær til skuld. Øll treingja til eitt herðaklapp og soleiðis meti eg heiðurgávuna. Nú slappi eg av og havi tí til tess. Eg havi fingið eitt andarahald peningaliga, sigur Jens Pauli, ið tó fegnast um at eittnú UF er farið at gjalda rimuligar pengar.

- Fyrr vann ein litið og einki sum skrivandi maður. Stóðan er betri í dag. Fyrr var tað so, at slapp ein undan við hampuligari skuld, so skuldi ein vera væl nøgdur, sigur Jens Pauli, sum tó ikki vil knarra, tí sum føroyskur høvundur hevur tað ongantíð ligið honum frammaliga at gerast ríkur av at skriva.

- Hvussu hava Martin Jønsen og Heðin Brú ikki havt tað, hava havt arbeiði og hava skrivað umframt. Tað royndi eg eisini. Eg var lærari leingi, men eg kundi ikki bæði. Gjørdist deyðsjúk. At vera lærari í føroyskum, enskum og týskum og hava nógvur bókur at rætta og so skriva umframt, nei, tað gekk ikki, sigur Jens Pauli.

Tað er ein fegin høvundur, ið hevur fingið eitt andarahald, ein høvundur, ið hevur roynt at skriva einfalt mál og verið virkin í Bókadeild Føroya Lærarafelags. Tiskil ein høvundur, sum fegin staðfestir, at børn í dag fegin lesa føroyskar bók-

mentir og ikki longur siga, at betri er við donkum bókum.

Mánaðagin verður rithøvundurin Jens Pauli Heinesen heiðraður í Norðurlandahúsinum. Rithøvundurin

og rekamaðurin. Maðurin, sum í dag ikki dugur at seta orð á, hvussu hann tordi at blaka frá sær fyrri 28 árum síðani og leypa á bláman og vaða út í óvissuna sum føroyskur rithøvundur.

TRYGGJA TEG TIL VETURIN

KUMHO
TIRES

EURO
Typhoon

Vetrarlamell-dekk og píkadekk

-spyr á tínum bilverkstaði

ES

p/f Esmar Simonsen
tlf. 444405 - Fax. 444629

- Tann sum skrivar á føroyskum hugsar, og hevur hugsað, um føroyska mentan, sigur Jens Pauli Mynd: Jens Kristian Vang

